

مقدمه‌ای بر علم خوردنگی

پدیدآورنده

ای. مک کافرتی

عضو هیئت علمی

دانشکده مهندسی مکانیک و هوافضا

دانشگاه جرج واشنگتن

برگردانندگان

د. سحر خطلپور

استادیار دانشکده مهندسی مواد

دانشگاه صنعتی اصفهان

علیرضا صنعتی

دانشجوی دکتری دانشکده مهندسی مواد

دانشگاه صنعتی اصفهان

داود پرورش فر

کارشناس ارشد دانشکده مهندسی مواد

دانشگاه صنعتی اصفهان
مرکز تحقیق

شماره کتاب ۱۵۰

گروه فنی و مهندسی ۶۱

مقدمه‌ای بر علم خوردگی

ای. مک کافرتی	پدیدآورنده
مسعود عطاپور، علیرضا صنعتی، داود پرورش فر	برگردانده
محمود پاکشیر	ویراستار
محبوبه شمس	می
شاقیق نصیری	ویرایر اد
مرتضیه خردمند	صفحه آر
چاپخانه دانشگاه صنعتی اصفهان	طراح جلد
مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان	لیتوگرافی، چاپ، صحافه
۱۳۹۷ بهار	ناشر
۵۰۰ جلد	چاپ اول
۹۷۸-۶۰۰-۸۲۵۷-۲۱-۶	شماره کان
۳۴۰۰۰ ریال	شابک
	قیمت

۹۷۸-۶۰۰-۸۲۵۷-۲۱-۹ :	شابک
۵۲۲۳۴۲۰ :	شاره کتابشناسی ملی
مقدمه‌ای بر علم خوردگی / پدیدآورنده ای. مک کافرتی؛ برگردانده مسعود عطاپور، علیرضا صنعتی، داود پرورش فر.	عنوان و نام پدیدآور
اصفهان : دانشگاه صنعتی اصفهان، [جزء مر.]، ۱۳۹۷.	مشخصات نشر
بیست، ۷۶۲ ص؛ مصور، جدول، نمودار.	مشخصات ظاهری
دانشگاه صنعتی اصفهان، مرکز نشر، ۱۵۰. گروه فنی، می	فروست
عنوان اصلی: 2010. Introduction to corrosion science.	یادداشت
کتاب حاضر نخستین بار تحت عنوان «مژویی جامع بر علم خوردگی فلزات» با ترجمه‌ی سیدعلی‌الله کرم ... [و دیگران] توسط انتشارات «ناده»، [ر] اعلی در سال ۱۳۹۳ فیبا دریافت کرده است.	یادداشت
چاپ دوم. کتابنامه.	یادداشت
مژویی جامع بر علم خوردگی فلزات.	عنوان دیگر
Corrosion and anti-corrosives	موضوع
خوردگی	ردۀ بندی دیوبی
McCafferty, E.	ردۀ بندی کنگره
اعطاپور، مسعود، ۱۳۵۸ - مترجم، صنعتی، علیرضا، ۱۳۶۹ - مترجم، پرورش فر، داود، ۱۳۶۷ - مترجم	سرشناسه
دانشگاه صنعتی اصفهان. مرکز نشر	شناسه افزوده
وضعیت فهرست نویسی : فیبا	وضعیت فهرست نویسی

حق چاپ برای مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان محفوظ است.

اصفهان: دانشگاه صنعتی اصفهان - مرکز نشر - کدستی ۸۴۱۵۶-۸۳۱۱۱ - تلفن: ۰۳۱۱۲۵۰۹ - دورنگار: ۱۳۹۱۲۵۸ - برای خرید اینترنتی

کلیه کتاب‌های منتشره مرکز نشر می‌توانید به وبگاه <http://publication.iut.ac.ir> مراجعه و یا مستقیماً از کتابفروشی مرکز

۰۳۱۱۲۵۰۹ - مبلغ: ۱۰۰۰ تومان - مبلغ: ۱۰۰۰ تومان - مبلغ: ۱۰۰۰ تومان - مبلغ: ۱۰۰۰ تومان

پیشگفتار

این کتاب به عنوان یک کتاب درسی در زمینه علم خوردگی برای ارایه در یک ترم در سطح تحصیلات تکمیلی یا کارشناسی پیشرفته در نظر گرفته شده است. این کتاب، مورد توجه دانشمندان شیمی فیزیک یا علم مواد است و دانشجویان رشته‌های شیمی، علم مواد و مهندسی را پوشش می‌دهد. هنین این کتاب برای آموزش عملی مهندسان خوردگی یا مهندسان مواد که می‌خواهند فرمشان اصول پایه‌ای علم خوردگی را افزایش دهند، مفید است.

در این کتاب فرض شده است که دانشجو یا خواننده، پیش‌زمینه‌ای در زمینه الکتروشیمی ندارد. با این حال، دانشجر خواهد باید دست کم یک درس کارشناسی در زمینه علم مواد یا شیمی فیزیک گذرانده باشد. در این کتاب مطالب بیشتری نسبت به یک درس که در یک ترم می‌تواند ارایه شود، گنجانده شده است. بنابراین این کتاب هم برای کلاس درس و هم به عنوان یک کتاب مرجع برای استفاده بیشتر در نظر گیرنده شده است.

این کتاب از ارایه‌های کلاسی مؤلف از سال ۱۹۸۲ میلادی تاکنون (۲۰۰۹) که یک درس پیشرفته برای تحصیلات تکمیلی با عنوان اثرهای محیط زیست در دانشگاه جرج واشنگتن، واشنگتن دی سی، برنامه‌ریزی و ارایه شده، برگرفته شده است. مطالب بیشتری در نتیجه ۳۰ سال تجربه مؤلف در زمینه خوردگی، به طور عمده در آزمایشگاه پروهژه اردن، واشنگتن دی سی، و همچنین شرکت فولاد بثليحم، بتلیحم، پی‌ای و تحت جريان فوق ذکر را برترت ای و لج در دانشگاه تگزاس ارایه شده است.

متن این کتاب بر اصول پایه‌ای علم خوردگی که پایه‌ای برای پیشرفت‌های عملی است، تأکید دارد. در اینجا تأکید بر خوردگی در محیط‌های آبی است، اگرچه فصلی درباره اکسیداسیون دما زیاد نیز ارایه شده است. هدف تلاش کلی، فراهم کردن یک مقدمه خلاصه، ولی دقیق از علم خوردگی، بدون درگیر شدن در داستان‌های موردی خاص، کاربردهای مهندسی منحصر به فرد یا اطلاعات عملی خوردگی است. برخی از عنوان‌های مورد توجه دیگر در زمینه علم خوردگی، به دلیل حفظ ماهیت مقدماتی بودن آن و حجم کتاب، صرف نظر شده است. افزون بر این، منابع ارایه شده در کتاب بیش از آنکه جامع باشند، گویا هستند. همچنین

بیشتر فصل‌ها مجموعه‌ای از مسائل را دارند. پاسخ‌های عددی به مسائل، در انتهای کتاب ارایه شده است.

در نهایت، نویسنده لازم می‌داند تا از معلم‌انی که با محبت، زندگی علمی او را شکل داده‌اند، قدردانی کند. این افراد عبارت‌اند از: دکتر جی بی هرتون و ای آر بروزیللو از شرکت فولاد بشیلیجم که نویسنده را با زمینه خورده‌گی آشنا کردند، پروفسور ای سی زتموبیر از دانشگاه لی‌های که به نویسنده، زیبایی شیمی سطح را در دوره دکتری آموخت، دکتر نورمن هکرمن، بق دکترا از دانشگاه تگزاس، دکتر بی اف برون و ام اچ پترسون از آزمایشگاه پژوهش ناوا و پروفسور جیمز پی وایتمن از دانشگاه ایالتی و مؤسسه پلی‌تکنیک ویرجینیا، صاحب اثر "عامل سطحی فوق العاده" که نویسنده، تعطیلات لذت‌بخش و هیجان‌انگیزی را در کنار او داشت.

همچنین نویسنده از ای آر جونز سه، جیمز آر مارتین، فارل جی مارتین، پاول ام ناتیشن، ویرجینیا دکتورگی، لوک دیویس، ارت ای. بیلز و ری رایان همگی از آزمایشگاه پژوهشی ناوال که به روش‌های مختلف همکاری کردند، قدردانی می‌کند. افزون بر این، نویسنده از همکاری خوب ای پوربه از سبلک (مری خودگو بلژیک)، سی اندرسون انگ، جی آر و ام دی از کلینیک اورتوپدی اندرسون، اسکرین، ای ای، فوئب دنت ویل، نورتن لایت استودیو، فلورانس، ام ای اریک آکسال و یو-پول-ایت هری هازلتون غرب و پی ای سپاسگزاری می‌کند.

در نهایت، نویسنده از دکتر کنث هول، ویراستار ای اس بینگر، برای تشویق و حمایتش قدردانی می‌کند.

او اراد مک‌کافرتی

واشنگتن، دی سی

فهرست مطالب

۱	۱	۱: جنبه‌های اجتماعی خوردگی
۱	۱	۱-۱ ما در یک جامعه مبتنی بر فلزها زندگی می‌کنیم
۳	۲	۲-۱ چرا بردگ را مطالعه می‌کنیم؟
۳	۳	۳-۱ خوردگی و زندگی و اینمنی انسان
۵	۴	۴-۱ اقتصاد خوردگ
۷	۵	۵-۱ خوردگی و حفاظت از مواد
۱۰	۶	۶-۱ مطالعه خوردگی
۱۲	۷	۷-۱ علم خوردگی در برابر اندیختن خوردگی
۱۳	۸	۸-۱ چالش‌های دانشمند خوردگی امره ز.
۱۴	۹	۹-۱ مسائل
۱۵	۱۰	۱۰-۱ منابع مورد استفاده
۱۷	۱۱	۱۱-۱ سرآغازی بر مبانی پایه‌ای
۱۷	۱۲	۱۲-۱ مقدمه
۱۸	۱۳	۱۳-۱ فرآیندهای فیزیکی تخریب
۱۹	۱۴	۱۴-۲ فرآیندهای تخریبی ناشی از محیط
۱۹	۱۵	۱۵-۲ واکنش‌های الکتروشیمیایی
۲۰	۱۶	۱۶-۲ واکنش‌های نیم‌پیل
۲۰	۱۷	۱۷-۲ واکنش‌های آندی
۲۱	۱۸	۱۸-۲ واکنش‌های کاتدی
۲۲	۱۹	۱۹-۲ جفت واکنش‌های الکتروشیمیایی
۲۵	۲۰	۲۰-۲ مطلبی در مورد خوردگی اتمسفری
۲۷	۲۱	۲۱-۲ آثار ثانویه واکنش‌های کاتدی
۲۹	۲۲	۲۲-۲ سه ویژگی ساده محلول‌ها

۳۰	ثابت فارادی و قانون فارادی.....	۱۰-۲
۳۲	واحدهای اندازه‌گیری نرخ خوردگی (سرعت).....	۱۱-۲
۳۳	۱۲-۲ خوردگی یکنواخت در برابر خوردگی موضعی.....	
۳۵	۱۳-۲ هشت نوع خوردگی.....	
۳۷	مسائل.....	
۴۱	منابع مورد استفاده.....	
۴۳	۳: فصل مشترک‌های باردار	
۴۴	۱-۱ دیدمه.....	۳
۴۴	۲-۳ الکتروولت‌ها.....	
۴۴	۱-۲-۳ داخل یک الکتروولت.....	
۴۷	۳-۳ فصل مشترک‌ها.....	
۴۷	۱-۳-۳ معرفی یک فصل مشترک.....	
۴۷	۲-۳-۳ فصل مشترک محلول /ه.....	
۵۰	۳-۳-۳ فصل مشترک فلز / محلول.....	
۵۱	۴-۳ یون‌های فلزی در دو محیط شیمیایی متنه ارت.....	
۵۳	۵-۳ لایه دوگانه الکتریکی.....	
۵۳	۱-۵ مدل گوی - چیمن برای لایه دوگانه الکتریکی.....	
۵۴	۱-۵-۱ پتانسیل الکترواستاتیک و اختلاف پتانسیل.....	۳
۵۵	۲-۵-۳ مدل استرن برای لایه دوگانه الکتریکی.....	
۵۶	۳-۵-۳ مدل بوکریس - دیوانان - مولر برای لایه دوگانه الکتریکی.....	
۵۸	۶-۳ مفهوم لایه دوگانه الکتریکی برای خوردگی.....	
۵۹	۷-۳ پتانسیل‌های الکترود.....	
۵۹	۱-۷-۳ اختلاف پتانسیل در امتداد یک فصل مشترک فلز / محلول.....	
۶۳	۸-۳ سری نیروی محرکه الکتریکی.....	
۶۵	۹-۳ الکترود مرجع برای آزمایشگاه و شرایط میدانی.....	
۷۱	۱۰-۳ اندازه‌گیری پتانسیل‌های الکترود.....	
۷۳	مسائل.....	
۷۶	منابع مورد استفاده.....	

۱۱۵	۱۰-۵ پیل‌های اختلاف غلظت
۱۱۵	۱-۱۰-۵ پیل‌های غلظت یون فلزی
۱۱۷	۲-۱۰-۵ پیل‌های غلظت اکسیژن
۱۱۸	۱۱-۵ آزمایش قطره آب ایوانس
۱۱۹	۱۲-۵ خوردگی خط آب
۱۲۰	۱۳-۵ خوردگی شیاری؛ یک دید اولیه
۱۲۱	مسائل
۱۲۶	منابع مورد استفاده
۱۲۷	۶: ترمودینامیک خردگ: نمودارهای پوربه
۱۲۷	۱-۶ مقدمه
۱۲۹	۲-۶ نمودار پوربه آلومنیوم
۱۲۹	۱-۲-۶ ساختار نمودار پرربه رای آلمینیم
۱۳۵	۲-۲-۶ مقایسه اطلاعات ترمودنامیک و سینتیکی برای آلمینیم
۱۳۶	۳-۶ نمودار پوربه آب
۱۳۸	۴-۶ نمودارهای پوربه برای سایر فلزها
۱۳۸	۱-۴-۶ نمودار پوربه فلز روی
۱۳۹	۲-۴-۶ نمودار پوربه آهن
۱۴۲	۵-۶ نمودارهای پوربه برای فلزهای افزودنی
۱۴۵	۶-۶ کاربردهای نمودارهای پوربه در خوردگی
۱۴۷	۷-۶ محدودیت‌های نمودارهای پوربه
۱۴۸	۸-۶ نمودارهای پوربه برای آلیاژها
۱۴۹	۹-۶ نمودارهای پوربه در دماهای بالا
۱۵۳	مسائل
۱۵۷	منابع مورد استفاده
۱۵۹	۷: سینتیک خوردگی
۱۵۹	۱-۷ مقدمه
۱۵۹	۲-۷ واحدهای نرخ‌های خوردگی
۱۵۹	۳-۷ روش‌های تعیین نرخ‌های خوردگی
۱۶۰	۴-۳-۷ روش کاهش وزن

۱۶۲	۲-۳-۷ روش افزایش وزن
۱۶۲	۳-۲-۷ آنالیز شیمیابی محلول
۱۶۴	۴-۳-۷ روش های گازسنجه
۱۶۶	۵-۳-۷ اندازه گیری ضخامت
۱۶۶	۶-۳-۷ روش مقاومت الکتریکی
۱۶۶	۷-۳-۷ روش نشانگر خشی
۱۶۹	۸-۳-۷ روش های الکتروشیمیابی
۱۶۹	۱-۸-۳-۷ پلاریزاسیون الکتروشیمیابی
۱۶۹	۲-۰-۳-۷ پلاریزاسیون آندی و کاتدی
۱۷۰	۳-۸-۱-۷ تجسم پلاریزاسیون کاتدی
۱۷۲	۴-۸-۳-۷ تجسم پلاریزاسیون آندی
۱۷۳	۵-۸-۳-۷ پر زیزاس دست اهمی
۱۷۴	۶-۷ سیستیک الکترود برای پر زیزاسیون
۱۷۴	۷-۵ تئوری سرعت واکنش مولاف
۱۷۵	۶-۷ سیستیک الکترود برای فلزهایی که خورده نمی شوند
۱۸۰	۷-۷ منحنی های پلاریزاسیون چگونه می شوند
۱۸۲	۸-۷ معادله تافل
۱۸۴	۹-۷ پتانسیل های برگشت پذیر و برگشت ناپذیر
۱۸۵	۱۰-۷ تئوری پتانسیل مختلط (واگنر و تروود)
۱۹۰	۱۱-۷ پارامترهای سیستیک الکترود
۱۹۴	۱۲-۷ کاربرد تئوری پتانسیل مختلط
۱۹۴	۱۱-۷ فلزها در محلول های اسیدی
۱۹۵	۲-۱۲-۷ بروون یابی تافل
۱۹۸	۱۳-۷ تأیید سرعت های خوردگی به دست آمده از طریق بروون یابی تافل
۲۰۱	۱۴-۷ حفاظت کاتدی آهن در اسیدها
۲۰۴	۱۵-۷ اثر واکنش کاتدی
۲۰۵	۱۶-۷ اثر مساحت کاتد بر خوردگی گالوانیکی
۲۰۷	۱۷-۷ واکنش های اکسایش - احیای چند تایی
۲۰۹	۱۸-۷ کترل آندی یا کاتدی
۲۱۱	۱۹-۷ روش پلاریزاسیون خطی (استرن و گری)

۲۱۴	۲۰-۷ مزایا و خطاهای ممکن برای روش پلاریزاسیون خطی .....
۲۱۵	۲۱-۷ کاربردهای روش پلاریزاسیون خطی .....
۲۱۸	۲۲-۷ ولت-سنجهای چرخهای کوتاه‌دامنه .....
۲۱۹	۲۳-۷ روش‌های آزمایشگاهی برای تعیین منحنی‌های پلاریزاسیون .....
۲۱۹	۲۳-۷ نمونه‌های الکترود .....
۲۲۱	۲۳-۷ نگهدارنده‌های الکترود .....
۲۲۲	۲۳-۷ پیلهای الکتروشیمیابی .....
۲۲۵	۲۴-۷ جهیزات و دستورالعمل‌ها .....
۲۲۰	مسائل .....
۲۳۳	۲۴-۷ منابع مورد استاده .....
۲۳۳	۸ پلاریزاسیون علتاً فیزیکی و نفوذ .....
۲۳۳	۱-۸ مقدمه .....
۲۳۴	۲-۸ احیای اکسیژن کجا رخ می‌هد؟ .....
۲۳۴	۳-۸ پلاریزاسیون غلظتی در منحنی سی جگ و جریان-پتانسیل .....
۲۳۷	۴-۸ قابلیت انحلال و نفوذ .....
۲۳۷	۴-۸ قابلیت انحلال اکسیژن در محلول‌مای آن .....
۲۴۰	۴-۸ قانون اول فیک برای نفوذ .....
۲۴۱	۴-۸ نفوذ و حرکت‌های بی‌نظم .....
۲۴۶	۵-۸ سیستیک‌های الکترود برای پلاریزاسیون غلظتی .....
۲۴۶	۵-۸ پروفیل غلظتی نزدیک سطح یک الکترود .....
۲۴۷	۵-۸ چگالی جریان حدی نفوذ .....
۲۵۰	۵-۸ لایه نفوذی در مقایسه با بخش نفوذ لایه دوگانه .....
۲۵۰	۵-۸ رابطه جریان-پتانسیل برای پلاریزاسیون غلظتی .....
۲۵۳	۵-۸ نظریه واگنر-ترد برای پلاریزاسیون غلظتی .....
۲۵۴	۶-۸ تأثیر عوامل محیطی بر پلاریزاسیون غلظتی و خوردگی .....
۲۵۵	۶-۸ تأثیر غلظت اکسیژن .....
۲۵۸	۶-۸ تأثیر سرعت محلول .....
۲۵۹	۶-۸ تأثیر دما .....
۲۶۱	۷-۸ کاربردهای دیگر منحنی‌های پلاریزاسیون غلظتی .....

۸-۸ آثار سطح بر خوردگی گالوانیک	۲۶۲
۹-۸ پلاریزاسیون خطی	۲۶۴
۱۰-۸ پلاریزاسیون غلطی در محلول های اسیدی	۲۶۵
۱۱-۸ پلاریزاسیون اکتیواسیون و غلطی ادغام شده	۲۶۷
۱۲-۸ الکترود دیسکی چرخان	۲۶۸
مسائل	۲۷۲
منابع مورد استفاده	۲۷۵
۹: روین شدن	۲۷۷
۱-۹ مقدمه	۲۷۷
۲-۹ آلومینیم نمونه ای از مواد روین	۲۷۷
۳-۹ روین شدن - یست?	۲۷۸
۴-۹ تاریخچه اولیه ر. بن شن	۲۷۹
۵-۹ ضخامت لایه اکسیدی روین	۲۷۹
۶-۹ هدف این بخش	۲۸۰
۷-۹ پایه های الکتروشیمیایی روین مدل	۲۸۰
۸-۹ تئوری های روین شدن	۲۸۵
۱-۸-۹ تئوری جذب سطحی	۲۸۵
۲-۸-۹ تئوری لایه اکسیدی	۲۸۷
۳-۸-۹ تئوری لایه زنجیره ای	۲۸۹
۹-۹ روش های تجزیه و تحلیل سطح به منظور بررسی لایه های روین	۲۹۰
۱-۹-۹ طیف نگاری فتوالکترونی پرتوی ایکس (XPS)	۲۹۲
۲-۹-۹ طیف نگاری جذب سطحی پرتوی ایکس	۲۹۵
۳-۹-۹ میکروسکوپ عبوری رویشی	۲۹۶
۱۰-۹ مدل های ارایه شده برای لایه اکسیدی روین آهن	۲۹۸
۱-۱۰-۹ مدل لایه دوگانه	۳۰۱
۲-۱۰-۹ مدل اکسید آبدار	۳۰۲
۳-۱۰-۹ مدل بار دوقطبی پایدار	۳۰۳
۴-۱۰-۹ مدل عیب اسپینلی	۳۰۴
۵-۱۰-۹ این مدل های متفاوت به چه معناست؟	۳۰۵

۱۱-۹	لایه‌های اکسیدی روین ریوی آلمینیم	۳۰۶
۱-۱۱-۹	لایه‌های اکسیدی تشکیل شده در هوا	۳۰۶
۲-۱۱-۹	لایه‌های تشکیل شده در محلول‌های آبی	۳۰۷
۱۲-۹	ویژگی‌های لایه‌های اکسیدی روین	۳۰۹
۱-۱۲-۹	ضخامت	۳۰۹
۲-۱۲-۹	هدایت یونی و الکترونی	۳۰۹
۳-۱۲-۹	پایداری شیمیایی	۳۱۰
۴-۱۲-۹	خواص مکانیکی	۳۱۰
۱۲-۹	ساختار لایه‌های روین	۳۱۳
۱۳-۹	روین شا	۳۱۵
۱-۱۳-۹	ترور آریش	۳۱۸
۲-۱۳-۹	ویژگی‌های لایه انسولن	۳۲۰
۳-۱۳-۹	تروری نفوذ	۳۲۱
۴-۱۳-۹	تروری مدل نموداری	۳۲۳
۱۴-۹	روین شدن در فولادهای زنگز	۳۳۰
۱-۱۴-۹	جهنه‌های الکتروشیمیایی	۳۳۲
۲-۱۴-۹	ترکیب لایه‌های روین فولادهای زنگز	۳۳۴
۱۵-۹	روین شدن از طریق آلایزی کردن با غلزهای نج	۳۳۶
۱۶-۹	حافظت آندی	۳۳۸
مسائل		۳۴۱
منابع مورد استفاده		۳۴۵
۱۰: خوردگی شیاری و خوردگی حفره‌ای		
۱-۱۰	مقدمه	۳۵۱
۲-۱۰	خوردگی شیاری	۳۵۱
۱-۲-۱۰	شروع خوردگی شیاری	۳۵۲
۲-۲-۱۰	پیشرفت خوردگی شیاری	۳۵۸
۳-۲-۱۰	ازرسیابی خوردگی شیاری	۳۶۱
۴-۲-۱۰	اثرهای سطح در خوردگی شیاری	۳۶۵
۵-۲-۱۰	حافظت در برابر خوردگی شیاری	۳۶۶

۳-۱ خوردگی حفره‌ای	۱۰
۳۶۸	
۱-۳-۱۰ پتانسیل بحرانی حفره‌دار شدن	۱۰
۳۷۰	
۲-۳-۱۰ تعیین تجربی پتانسیل های حفره‌دار شدن	۱۰
۳۷۴	
۳-۳-۱۰ اثر یون‌های کلرید بر پتانسیل حفره‌دار شدن	۱۰
۳۷۵	
۴-۳-۱۰ اثر بازدارنده‌ها بر پتانسیل حفره‌دار شدن	۱۰
۳۷۵	
۵-۳-۱۰ سازوکار جوانه‌زنی حفره	۱۰
۳۷۶	
۶-۳-۱۰ سازوکار رشد حفره	۱۰
۳۸۰	
۷-۳-۱۰ پتانسیل حفاظت	۱۰
۳۸۲	
۱-۳-۱۰ حفره‌ای شبه‌پایدار و رویین شدن مجدد	۱۰
۳۸۵	
۴-۱ مواد مای پوریه تجربی برای خوردگی حفره‌ای	۱۰
۳۸۸	
۵-۱۰ اثر مواد مای خودگی حفره‌ای فولادهای زنگنزن	۱۰
۳۸۹	
۶-۱۰ اثر ناخالص‌های سولفیدی بر خوردگی حفره‌ای فولادهای زنگنزن	۱۰
۳۹۱	
۷-۱۰ اثر دما	۱۰
۳۹۳	
۸-۱۰ حفاظت در برابر خوردگی غرهای	۱۰
۳۹۴	
۹-۱۰ خوردگی حفره‌ای آلومینیم	۱۰
۳۹۵	
۱۰-۱۰ پبل‌های انسدادی خوردگی (SCC)	۱۰
۳۹۹	
۱۰-۱۰-۱۰ پبل‌های انسدادی خوردگی روی آه	۱۰
۴۰۲	
۱۰-۱۰-۱۰-۱۰ پبل‌های انسدادی خوردگی روی مس و نیوم	۱۰
۴۰۴	
۱۱-۱۰ تفاوت‌های بین خوردگی حفره‌ای و شیاری	۱۰
۴۰۶	
۱۲-۱۰ تشخیص حفره‌های خوردگی	۱۰
۴۰۷	
مسائل	
۴۱۰	
۱۱-۱۰ موارد استفاده	۱۰
۴۱۴	
۱۱: خوردگی تشدیدشده با عوامل مکانیکی	۱۱
۴۱۹	
۱-۱۱ مقدمه	۱۱
۴۱۹	
۲-۱۱ خوردگی تنشی	۱۱
۴۲۲	
۱-۲-۱۱ متالورژی مکانیکی	۱۱
۴۲۲	
۲-۲-۱۱ ویژگی‌های خوردگی تنشی	۱۱
۴۲۴	
۳-۱۱ مراحل خوردگی تنشی	۱۱
۴۲۶	
۱-۳-۱۱ شروع SCC	۱۱
۴۲۶	

۴۲۸.....	SCC ۲-۳-۱۱ پیشرفت
۴۳۰.....	۱۱ مکانیک شکست و SCC
۴۳۰	۱۱-۴-۱۱ اثر کلی یک عیب
۴۳۲	۱۱-۴-۱۱ فرضیه های متداول
۴۳۲	۱۱-۴-۱۱ مکانیک شکست و K_I
۴۳۲	۱۱-۴-۱۱ فاکتور های شدت تنش برای انواع خاصی از عیب ها
۴۳۶.....	۱۱-۵-۲-۱۱ تیر یک سر درگیر و K_{Iscc}
۴۳۹.....	۱۱-۶-۱ K _{Iscc} به عنوان یک ویژگی مشخصه
۴۳۹.....	۱۱-۵-۱۱ آزمون SCC
۴۱۱.....	۱۱-۵-۱۱ تا سیر دامنه ای آزمون SCC
۴۴۴.....	۱۱-۶-۱۱ اثرهای منجزی در SCC
۴۴۶.....	۱۱-۶-۱۱ اثرهای مابین طریق SCC
۴۴۶.....	۱۱-۶-۱۱ نقش پتانسیل "رو"
۴۴۸.....	۱۱-۶-۱۱ اثر غاظت Cl ⁻ و H ⁺
۴۴۹.....	۱۱-۶-۱۱ اثر دما
۴۴۹.....	۱۱-۷-۱۱ سازو کارهای SCC
۴۵۰	۱۱-۷-۱۱ انحلال آندی
۴۵۱	۱۱-۷-۱۱ سازو کار پارگی فیلم
۴۵۲	۱۱-۷-۱۱-۳ ترک خوردگی ناشی از تنش - جذب سطحی
۴۵۳	۱۱-۷-۱۱ تردی هیدروژنی
۴۵۶	۱۱-۷-۱۱ مقایسه انحلال آندی و تردی هیدروژنی
۴۵۸	۱۱-۷-۱۱ سازو کار بین المللی SCC
۴۵۸	۱۱-۸-۱۱ حفاظت در برابر خوردگی تنسی
۴۵۹	۱۱-۹-۱۱ خستگی خوردگی
۴۶۰	۱۱-۹-۱۱-۱ داده های خستگی خوردگی
۴۶۲	۱۱-۹-۱۱-۲ حفاظت در برابر خستگی خوردگی
۴۶۳	۱۱-۹-۱۱ خوردگی حبابی
۴۶۵	۱۱-۱۱ خوردگی فرسایشی و خوردگی نوسانی
۴۶۸	مسائل
۴۷۱	منابع مورد استفاده

۱۲: بازدارنده‌های خوردگی	۴۷۵
۱-۱۲ مقدمه	۴۷۵
۲-۱۲ انواع بازدارنده‌ها	۴۷۸
۳-۱۲ محلول‌های اسیدی	۴۸۰
۱-۳-۱۲ جذب شیمیایی بازدارنده‌ها	۴۸۰
۲-۳-۱۲ اثر غلظت بازدارنده	۴۸۲
۳-۳-۱۲ عامل‌های شیمیایی مؤثر بر کارایی بازدارنده‌های جذب‌شونده شیمیایی	۴۸۴
۴-۳-۱۲ مشارکت آب	۴۸۹
۵-۳-۱۲ ذوب و قابقی در برابر جذب همزمان	۴۹۱
۶-۳-۱۲ نتیجه ایجاد دوگانه الکتریکی	۴۹۳
۷-۳-۱۲ پتانسیل از فر	۴۹۵
۸-۳-۱۲ نقش ماختان مولکولی	۴۹۷
۹-۳-۱۲ ایزووترم‌های سیدنی	۵۰۱
۱۰-۳-۱۲ خوردگی در محلول‌های به طور تقریبی خشی	۵۰۵
۱-۴-۱۲ نقش لایه‌های اکسیدی	۵۰۵
۲-۴-۱۲ ترکیب‌های کیلیت‌کننده به عنوان باز ارزندسای خوردگی	۵۰۷
۳-۴-۱۲ کرومات‌ها و جایگزین‌های کرومات	۵۰۹
۴-۵-۱۲ بازدارنده‌گی خوردگی موضعی	۵۱۰
۵-۵-۱۲ خوردگی حفره‌ای	۵۱۰
۶-۵-۱۲ خوردگی شیاری	۵۱۴
۷-۵-۱۲ خوردگی تنشی و خستگی خوردگی	۵۱۷
۸-۶-۱۲ دستاوردهای جدید در بازدارنده‌گی خوردگی	۵۱۹
۹-۶-۱۲ مولکول‌های زیستی	۵۱۹
۱۰-۶-۱۲ لایه‌های لانگمویر- بلاجت و تکلایه‌های خودآرا	۵۲۳
۱۱-۶-۱۲ بازدارنده‌های فاز بخار	۵۲۷
مسائل	۵۳۰
منابع مورد استفاده	۵۳۳
۱۳: خوردگی زیر پوشش‌های آلی	۵۳۷
۱-۱۳ مقدمه	۵۳۷

۰۳۸.....	۲-۱۳ رنگ‌ها و پوشش‌های آلى
۰۴۲.....	۳-۱۲ خوردگی زیر فیلم
۰۴۲.....	۱-۲-۱۳ نفوذ آب به یک پوشش آلى
۰۴۷.....	۲-۲-۱۳ نفوذ اکسیژن و یون‌ها به داخل یک پوشش آلى
۰۴۸.....	۳-۳-۱۳ شکست یک پوشش آلى
۰۵۰.....	۴-۳-۱۳ چسبندگی پوشش‌های آلى
۰۵۵.....	۵-۱۳ بهبود مقابله با خوردگی به وسیله پوشش‌ها
۰۵۵.....	۴-۱۳ سوراخی رشته‌ای (فیلامنتی)
۰۵۸.....	۵-۱۳ آرمون‌های خوردگی پوشش‌های آلى
۰۵۹.....	۱-۵-۱۳ آزون‌های سریع شده
۰۶۹.....	۲-۵-۱۳ ورقان شاکاری
۰۶۲.....	۳-۵-۱۳ روش‌های امیدنس - یک توضیح مختصر
۰۶۲.....	۶-۱۳ جهت‌گیری‌های اخیر چالان‌هار جدید
۰۶۶.....	مسائل
۰۶۸.....	منابع مورد استفاده
۰۷۱.....	۱۴: امپدانس AC
۰۷۱.....	۱-۱۴ مقدمه
۰۷۱.....	۲-۱۴ فرآیندهای آسایش
۰۷۴.....	۳-۱۴ تجهیزات آزمایشگاهی
۰۷۵.....	۴-۱۴ اعداد مختلط و تجزیه و تحلیل مدار AC
۰۷۷.....	۵-۱۴ فصل مشترک فلز / محلول
۰۷۸.....	۱-۵-۱۴ تجزیه و تحلیل امپدانس
۰۸۰.....	۲-۵-۱۴ روش‌های اضافی برای ترسیم اطلاعات امپدانس
۰۸۲.....	۳-۵-۱۴ ثابت‌های زمانی چندتایی و اثر نفوذ
۰۸۴.....	۴-۵-۱۴ تبدیل‌های کرامر - کرونیگ
۰۸۵.....	۵-۵-۱۴ کاربرد با هدف جلوگیری از خوردگی
۰۸۹.....	۶-۱۴ پوشش‌های آلى
۰۹۵.....	۷-۱۴ لایه‌های اکسیدی و عملیات سطحی
۰۹۸.....	۸-۱۴ ملاحظه‌های پایانی

..... مسائل	۶۰۰
..... منابع مورد استفاده	۶۰۳
۱۵: اکسیداسیون گازها در دمای بالا	۶۰۵
۱-۱ مقدمه	۶۰۵
۲-۱ ترمودینامیک اکسیداسیون دما بالا	۶۰۶
۲-۲ نمودارهای الینگهام	۶۰۶
۲-۳ فشار تعادلی اکسیرن	۶۰۸
۳-۱ تئوری اکسیداسیون دما بالا	۶۰۹
۴-۱ قوانین سرعت اکسیداسیون	۶۱۱
۴-۲ قانون سرعت خطی	۶۱۲
۴-۳ قانون سرعت لگاریتمی	۶۱۴
۴-۴ مقایسه قوانین سرعت	۶۱۴
۵-۱ سازوکار واگنر و فان	۶۱۵
۵-۲ اثر دما بر سرعت اکسیداسیون	۶۱۸
۵-۳ ماهیت عیب‌دار اکسیدها	۶۱۸
۵-۴ ماهیت نیمه‌هادی اکسیدها	۶۲۰
۵-۵ قوانین هاف برای اکسیداسیون	۶۲۲
۵-۶ غیریکتواختی فیلم‌های اکسیدی	۶۲۹
۵-۷ اکسیدهای محافظ در مقابل اکسیدهای غیرمحافظ	۶۳۰
۵-۸ نسبت پیلینگ-بدورث	۶۳۰
۵-۹ ویژگی‌های اکسیدهای محافظ در دمای زیاد	۶۳۱
..... مسائل	۶۳۳
..... منابع مورد استفاده	۶۳۵
۱۶: عنوان‌های برگزیده در علم خوردگی	۶۳۷
۱-۱ مقدمه	۶۳۷
۲-۱ سیستیک‌های الکترودی انحلال آهن در اسیدها	۶۳۷
۲-۲ سازوکار بوکریس-کلی	۶۳۹

۶۴۰	۲-۲-۱۶ سازوکار هیوزلر .....
۶۴۲	۳-۲-۱۶ تلفیق دو سازوکار .....
۶۴۳	۴-۲-۱۶ پژوهش‌های بیشتر روی سیستمک الکترود .....
۶۴۴	۳-۱۶ توزیع جریان و پتانسیل .....
۶۴۴	۱-۳-۱۶ معادله لایپلاس .....
۶۴۵	۲-۳-۱۶ پیلهای دایره‌ای خوردگی .....
۶۴۸	۳-۲-۱۶ مطالعه پارامتری .....
۶۵۱	۴-۱-۱۶ کاربرد آزمایش‌های رُزنه‌فلد و پاولاتسکایا .....
۶۵۳	۴-۱۶ بزرگ‌های بزرگ و قوانین شبیه‌سازی .....
۶۵۴	۱-۴-۱۶ ماسازی سیستم حفاظت کاتدی یک کشتی .....
۶۵۵	۲-۴-۱۶ قوابی شب سازه .....
۶۵۷	۵-۱۶ ویژگی‌های اسیدی- بازی "های اکسیدی .....
۶۵۷	۱-۵-۱۶ گروه‌های هیدر اسیل سطحی .....
۶۵۹	۲-۵-۱۶ ماهیت مکان‌های سلحشوری اسیدی و بازی .....
۶۵۹	۳-۵-۱۶ نقطه ایزو الکتریک اکسید .....
۶۶۱	۴-۵-۱۶ بار سطحی و خوردگی حفره‌ای .....
۶۶۴	۵-۵-۱۶ پتانسیل حفره‌دار شدن آلومینیم به صورتی بعی از pH .....
۶۶۴	۶-۱۶ اصلاح سطح به وسیله پرتوهای انرژی دار هدف .....
۶۶۵	۱-۶-۱۶ کاشت یون و فرآیندهای مرتبط .....
۶۶۸	۲-۶-۱۶ کاربردهای کاشت یون .....
۶۷۴	۳-۶-۱۶ روش‌های پردازش سطحی بالیز .....
۶۷۶	۴-۶-۱۶ کاربردهای پردازش سطحی بالیز .....
۶۸۰	۵-۶-۱۶ مقایسه کاشت یون و پردازش سطحی از راه لیزر .....
۶۸۱	مسائل .....
۶۸۴	منابع مورد استفاده .....
۶۸۷	۱۷: جنبه‌های مفید خوردگی .....
۶۸۷	۱-۱۷ مقدمه .....
۶۸۷	۲-۱۷ زنگ زیاست .....
۶۹۰	۳-۱۷ لايه‌های تشکیل شده روی مس نیز زیبا هستند .....

۶۹۰.....	۴-۱۷ حفاظت کاتدی
۶۹۰.....	۵-۱۷ ماشین کاری الکتروشیمیابی
۶۹۰.....	۶-۱۷ تمیز کاری فلز
۶۹۰.....	۷-۱۷ حکاکی
۶۹۱.....	۸-۱۷ باتری ها
۶۹۱.....	۹-۱۷ رویین شدن
۶۹۱.....	۱۰-۱۷ آندایزینگ
۶۹۱.....	۱۱-۱۷ جواهرات تیتانیمی و هنر
۶۹۲.....	۱۲-۱۷ احتیاط برای صنعتگران بی تجربه
۶۹۳.....	منابع مورد استفاده
۶۹۵.....	پاسخ مسائل متخلف
۷۰۹.....	پیوست A
۷۱۳.....	پیوست B
۷۱۵.....	پیوست C
۷۱۷.....	پیوست D
۷۲۱.....	پیوست E
۷۲۳.....	پیوست F
۷۲۷.....	پیوست G
۷۲۹.....	پیوست H
۷۳۱.....	پیوست I
۷۳۳.....	پیوست J
۷۳۵.....	پیوست K

V۳۹.....	پیوست L
V۴۱.....	پیوست M
V۴۳.....	پیوست N
V۴۵.....	پیوست O
V۵۱	واژه‌نامه
V۵۹	واژه‌یاب